

MEMORIU DE ACTIVITATE ȘTIINȚIFICĂ

Formare academică

Preocupările pentru cultura și civilizația rusă își au originea în anii de formare universitară, când, în perioada 1998-2002, am urmat cursurile Facultății de Litere, Filosofie și Istorie a Universității de Vest din Timișoara, secția limba rusă — limba română. Această perioadă a constituit fundamentul unei traiectorii intelectuale consecvente, în care interesul pentru spațiul cultural rus s-a aprofundat și diversificat continuu.

Formarea filologică a fost completată, în perioada 2003-2007, prin studii la Academia de Studii Economice din București, Facultatea de Relații Economice Internaționale — o extindere firească a orizontului de cunoaștere spre dimensiunile economice și geopolitice ale spațiului estic, cu accent pe relațiile dintre România și Federația Rusă.

Participarea la Simpozionul „200 de ani de la nașterea poetului rus A. S. Pușkin”, care a avut loc în anul 1999, s-a concretizat în publicarea lucrării *Metafora „gorenia” v lirike A. S. Pușkina* în volumul VII al culegerii de lucrări științifice a Catedrei de limbi și literaturi slave, *Probleme de filologie slavă (studii, articole, prelegeri)*, Timișoara, 1999. Aceasta reprezintă primul studiu publicat, consacrat analizei unui procedeu stilistic central în lirica pușkiniană — o abordare care prefigurează interesul ulterior pentru raportul dintre formă literară și conținut simbolic.

Aprofundarea cunoștințelor a fost susținută prin două stagii de bursă la Institutul Pușkin din Moscova (septembrie – decembrie 1999 și septembrie 2000 – iunie 2001), unde am audiat cursuri de cultură și civilizație rusă. O atenție deosebită a fost acordată etnologiei și folclorului rus, activitatea ce s-a desfășurat sub îndrumarea prof. Lidia Alfonsovna Alșevskaia. Această experiență directă în spațiul academic rus a consolidat atât competențele lingvistice, cât și perspectiva culturală și comparatistă asupra fenomenelor literare și folclorice slave.

Domenii de cercetare

Activitatea științifică desfășurată de-a lungul a peste două decenii acoperă mai multe domenii complementare, unite prin preocuparea constantă pentru cultura și civilizația rusă în diversele sale dimensiuni:

1. Filologie rusă — analiza procedeelelor poetice și a figurilor de stil în literatura rusă clasică, cu accent pe opera lui A. S. Pușkin.

2. Etnologie și folclor slav — cercetarea structurii ceremonialurilor de trecere la români și la popoarele slave, valorificată în lucrarea de licență și în studiile publicate privind obiceiurile și tradițiile comunităților ruse.

3. Cultură și civilizație rusă — dimensiunea care traversează întreaga activitate, de la studiile folclorice și etnologice timpurii până la cursurile universitare susținute în prezent, incluzând și cercetările privind comunitatea rușilor-lipoveni din România.

4. Literatură sovietică și ideologie — domeniul în care se concentrează în prezent cercetarea doctorală, vizând raportul dintre creația literară și mecanismele puterii politice în contextul realismului socialist.

5. Relații economice și geopolitică estică — dimensiune dezvoltată prin studiile ASE și prin implicarea în proiecte europene, precum *Technical Assistance to Ukrainian Quality Infrastructure* (2009).

6. Studii lingvistice și interculturale — analiză a discursului totalitar și a strategiilor comunicaționale specifice, valorificată în publicații de specialitate indexate internațional.

Activitate editorială

Un capitol distinct al activității îl reprezintă munca editorială și jurnalistică, desfășurată începând cu anul 2004 în redacția ziarului bilingv „Zorile”, unde am coordonat pagina economică și relația comunității cu Școala rusă de pe lângă Ambasada Federației Ruse din România. În această perioadă au fost publicate mai multe articole de popularizare a culturii ruse privind arta populară rusă, continuitatea studiului limbii ruse și aspecte ale vieții cotidiene în comunitatea rusă.

Tot în această perioadă am coordonat editarea volumului *Gândurile și tristețile unui rus-lipovean* (Ed. CRLR, București, 2006), un volum de studii dedicat activității publicistice a

reputatului slavist prof. univ. dr. Ivan Evseev, proiect care a presupus muncă de colectare, sintetizare și îngrijire editorială a unui corpus reprezentativ de texte.

Cercetarea doctorală

Etapa actuală a activității științifice este marcată de studiile doctorale în domeniul Filologie, desfășurate în cadrul Școlii Doctorale Studii literare și culturale, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Universitatea din București, sub coordonarea prof. dr. habil. Antoaneta Olteanu. Teza de doctorat, intitulată *Realismul socialist și ideologia sovietică. Modele de aplicare în procesul literar din URSS*, reprezintă sinteza și aprofundarea tuturor preocupărilor anterioare, integrând perspectivele filologică, culturală și ideologică într-un demers coerent și original.

Cercetarea doctorală analizează realismul socialist ca metodă estetică normativă constituită în cadrul politicii culturale sovietice, urmărind raportul dintre creația literară și mecanismele ideologice ale puterii.

Teme ale lucrărilor și articolelor publicate

Comunicările prezentate la conferințe și studiile publicate denotă o plajă largă de preocupări științifice ce acoperă atât analiza stilistică a textului literar, cât și problematica mai largă a raportului dintre scriitor, operă și putere în contextul totalitar.

Studiile dedicate lui Maksim Gorki — atât comunicarea din cadrul Sesiunii științifice a studenților, masteranzilor și doctoranzilor de la Departamentul de filologie rusă și slavă, ediția a XII-a, cât și articolul publicat în revista „Slovo”, intitulat *De la Peșkov la Gorki. Metamorfozele unui scriitor*, precum și studiul din „Romanoslavica”, *Ideologia și realismul socialist timpuriu în romanul lui Maksim Gorki „Mama”*, explorează tema activității acestuia și relevă faptul că autorul nu poate fi redus la rolul de fondator al realismului socialist, ci trebuie înțeles ca o figură de tranziție, care negociază permanent între autonomia artistică și constrângerile instituționale ale culturii sovietice.

Comunicarea dedicată lui Aleksandr Fadeev — *Metamorfoze ale politicului în romanul lui Fadeev „Tânăra gardă”* — investighează modul în care romanul construiește mitul eroului colectiv, organizând structurile narative și simbolice în funcție de un model teleologic specific canonului realist-socialist. Analiza demonstrează că discursul epic nu reflectă realitatea

istorică, ci o reconstruiește în conformitate cu imperativele ideologice, transformând literatura în instrument de modelare a memoriei colective.

Comunicarea *Între putere și creație. Responsabilitatea scriitorilor sovietici angajați*, prezentată la seminarul „Imposibila alegere. Scriitori sovietici față în față cu puterea” (Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, Departamentul de Filologie Rusă și Slavă, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, 2024) abordează dimensiunea etică și deontologică a scriitorului în context totalitar, problematizând opoziția simplă dintre conformism și rezistență și propunând o perspectivă mai nuanțată asupra gradelor de complicitate și autonomie posibile în interiorul sistemului.

Comunicarea *Intelectualul și puterea: alegoria „Petru I” și dimensiunea deontologică a scrierii*, prezentată la Conferința Națională a Doctoranzilor FLLS (2025), extinde această problematică spre ficțiunea istorică ca instrument de legitimare a puterii prezente, demonstrând că mitologizarea trecutului în opera lui Aleksei Tolstoi nu este doar efectul unei constrângeri externe, ci și rezultatul unei interiorizări profunde a modelului ideologic.

Studiul *De la strategie la stratagemă comunicațională: discursul totalitar*, publicat în „Buletinul de Studii Lingvistice și Interculturale”, aduce o perspectivă lingvistică și comunicațională asupra acelorași fenomene, analizând mecanismele prin care discursul totalitar trece de la strategia transparentă la stratagama mascată, relevantă atât pentru literatura sovietică, cât și pentru analiza propagandei contemporane.

Activitate didactică

Începând cu anul 2020 desfășor o activitate didactică în calitate de asociat invitat la Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul”, unde susțin cursuri de limbă, cultură și civilizație rusă — o activitate care valorifică întreaga traiectorie de formare și cercetare, integrând dimensiunile filologică, culturală, istorică și analitică ale studiilor ruse într-un cadru pedagogic aplicat.

04.05.2026

